

PÄÄKIRJOITUS

Kadonnutta aikaa etsimässä

Kesä on päättynyt ja syksy tekee tuloaan. Useimmille geologeille syksy tarkoittaa myös kesäisen kenttätyökauden päättymistä ensilumien vähitellen peittäessä paljastumat ja sorakuopat ja talven viiman jäätessä joet ja järvet umpeen. Kenttägeologi vetäytyy kammionsa horrokseen pohtimaan kesäisiä tekosiaan ja alkaa vimmattu maastotöissä kertyneiden näytteiden ja aineiston järjesty.

Omat lyhykäiset kenttätyöni tein tänä vuonna Itäisen Suomenlahden kansallispuistossa – hienoissa maisemissa ja hyvässä seurassa, kuten kuvasta näkyy. Itäisen Suomenlahden saaristo on omaleimainen miljö, jonka kokemusta häiritsee vain sen osittainen rajantakaisuus. Tammion, Kilpisaaren ja Haapasaaren kaltaiset paikat muistuttavat osiltaan sotia edeltäneistä ajoista, jolloin mm. tuolloin vielä Suomelle kuuluneet Suursaari, Lavansaari ja Seiskari tarjosivat puitteet aivan ainutlaatuisen yhteisöjen elämälle. Geologisestikin alue on hyvin omalaatuinen ja kiintoisa.

Tässä numerossa (s. 111–114) esitellään tarkemmin GTK:n Hakku-tietopalvelua, joka tarjoaa avoimen pääsyn Geologian tutkimuskeskuksen tietojen ja paikkatietoaineistoihin. Paitsi kätevä työkalu kenttägeologin havaintojen sumplimiseen on Hakku osittain paikkatietoon sidottuine valokuva-arkistoineen myös oiva väline

menneiden aikojen tutkiskelemiseen. Vapaasti ladattavissa ja julkaistavissa olevien valokuvien arkisto kattaa yli kymmentuhatta otosta alkaen vuodesta 1870. Tämän numeron kansikuvaksi palvelusta mm. valikoitui Aarne Laitakarin kesäinen otos Lappajärven Pyhävuorelta, tasan sadan vuoden takaisista kenttätöistä.

Tämän alla olevan kuvan myötä palaillaan vielä lopuksi Suomenlahdelle, professori Pentti Eskolan vuonna 1939 Suursaaren järjestämälle kesäiselle kenttäretkelle.

Näihin kuviin ja tunnelmiin...

AKU HEINONEN

Hakku-palvelu verkossa: hakku.gtk.fi

© Ahti Simonen, Geologian tutkimuskeskus – GTK, 1939